

VILL ENERGI

Innspill til ekspertgruppe
sirkulærøkonomi

16.09.2024

VILL ENERGI mener sirkulærøkonomi ikke er et mål i seg selv, men er et kraftfullt virkemiddel for å nå nasjonale mål innen: Ressursbruk og lavere uttak av råvarer, Klima, Klima- og naturrisiko, Redusert naturtap, Avfall

Redusert ressursbruk

UFF (UnngåFlyttForbedre) - metodikken (Klima 2050) og delingsøkonomi = SIRKULÆRØKONOMI!

Klima 2050 rapporten pekte på UFF-metodikken for å nå klimamålene

To eksempler:

På Svalbard er byggene fundamentert i permafrosten som forsvinner. Å ta vare på bygg ved å flytte dem, fundamentere på nytt til fjell og energioppgradere på ny tomt, vil gi store klimagevinster og unngå store avfallsmengder og bruk av nye ressurser.

Delingsøkonomi – bildeling i nybyggprosjekter

Vill Energi beregninger i flere nybyggprosjekter: Reduseres p-dekningen i et boligprosjekt fra 0,75 til 0,1 p-plasser pr 100 m² boligareal, reduseres klimautslippene i byggefasen med opp til **83%** - **og i driftsfasen tilsvarende**

Vill Energi mener at den enkleste veien til lavere ressursbruk, er at det offentlige, gjennom forskrifter, stimulerer til U'en i UFF-metodikken.

Noen eksempler;

- Stimulere til transformasjon av bygg istedenfor å rive – alternativt å demontere dem
- Flytte bygg fra klimarisikoutsatte områder, derved ombruke dem istedenfor å rive
- Innføre en p-dekning på maks 0,1 for privatbiler i nybyggprosjekter i byer

Klimagassreduksjon

Etter Parisavtalen skal landene rapportere på direkte utslipp, dvs. SCOPE 1

Gjennom bærekraftsdirektivet (CSRD) og -rapportering (ESRS) skal man også rapportere på SCOPE 3 utslipp

Er dette en utfordring for vår ressursbruk – og derved farten på introduksjon av sirkulærøkonomi? Vi mener JA!

Store deler av vår ressursbruk har sin opprinnelse i andre land eller opp- og nedstrøms i verdikjeden (SCOPE 3)

Byggenæringen står for ca. 40% av avfallsgenereringen i Norge, men i et nybygg utgjør de direkte utslippene, (SCOPE1) kun 5-10% - og er synkende

TEK17 setter krav til klimagassberegninger og ombrukskartlegging, men gir ikke grenseverdier for klimagassutslipp

TEK17 setter krav til at minimum 70% av avfallet i vekt, skal kildesorteres

Standardiseringsarbeidet for sirkulærøkonomi er i oppstartsfasen

Vill Energi anbefaler:

- TEK17 kravet om klimagassberegninger i alle prosjekter, bør skjerpes til terskelverdier som årlig blir strengere mot 2030 og 2050. Transformasjon av eksisterende bygg og ombruk av materialer vil da være nødvendig for å oppnå TEK-kravet.
- SCOPE 3 tas inn i det nasjonale klimagassregnskapet. Klimapolitikken kan da utformes mer helhetlig
- Å lagre karbon i bygg gjennom lang levetid for bruk av trematerialer, sidestilles med annen CCS
- Kildesorteringskravet i TEK17 endres fra %-vis kildesortering til kg/m² BTA for å stimulere til mer effektiv ressursbruk og mindre avfallsgenerering
- Øke standardiseringsarbeidet innen sirkulærøkonomi og ombruk av byggevarer for å øke tempoet i omstillingen

Sirkulærøkonomi som lønnsomt klimatiltak

Store klimagevinster kan allerede i dag utløses etter bedriftsøkonomiske prinsipper, ref. Øra

Industriell symbiose Øra industriområde i Fredrikstad; bedriftene utveksler overskuddsenergi, avfall fra en bedrift benyttes som råstoff for en annen, osv. Netto klimaeffekt ca. 400 000 tonn CO2 ekv. (NORSUS)

Grønn plattformprosjektet **SirkTRE** har beregnet at dersom halvparten av trevirke som i dag forbrennes, tilbakeføres til byggenæringen, utgjør dette 1 mill tonn CO2 ekv, dvs. 4% av Norges klimagassutslipp

- Barrierer som kompetanse, manglende bevisstgjøring, manglende dialog mellom aktører som kan samarbeide om industriell symbiose, manglendesirkulære eksempler, osv, bremser utviklingen

Vill Energi anbefaler:

- Utarbeide eksempelsamling som viser lønnsomhet og klimaeffekter av sirkulære prosjekter/tiltak
- Stimulering av industrielle symbioseprosjekter. Dvs støtte til å drifte slike prosjekter. Se siste pkt.
- Etablere støtteordning for sirkulære piloter eks. gjennom Enova for å gjøre markedet oppmerksom på mulighetene